

BTW-verlaging van 21 % naar 12 % in de horecasector

De BTW-verlaging in de horecasector is een feit. Deze verlaging gaat gepaard met een nieuwe verplichting inzake de registratie van de ontvangsten (KB's van 18 en 30 december 2009). Inmiddels heeft de Administratie de BTW-verlaging van commentaar voorzien en kan een duidelijk overzicht gegeven worden welke gevolgen de BTW-verlaging met zich meebrengt.

Op wie is de BTW-verlaging van toepassing?

Met ingang van 1 januari 2010 wordt het BTW-tarief voor 'restaurant- en cateringdiensten', met uitzondering van het 'verschaffen van dranken', verlaagd van 21% naar 12%. Om verwarring te vermijden heeft de administratie de notie 'restaurant- en cateringdiensten' verduidelijkt als diensten die bestaan in het verschaffen van voedsel, al dan niet bereid, en/of dranken bestemd voor menselijk verbruik, in de lokalen van de dienstverrichter, samen met een voldoende aantal bijkomende diensten die het onmiddellijk verbruik ter plaatse mogelijk maken. Cateringdiensten omvatten dezelfde handelingen maar worden verricht buiten de lokalen van de dienstverrichter. Omdat deze definitie vrij moeilijk geformuleerd is, dient dit te worden verduidelijkt aan de hand van een paar concrete voorbeelden.

De verlaging geldt voor:

- De gewone restaurants en eetgelegenheden (hieronder vallen ook frituren met meer dan 16 zitplaatsen);
- De fastfood- en zelfbedieningszaken;
- De restaurants in musea, winkelcentra, theaters,... die over een aparte ruimte beschikken die ingericht is voor verbruik ter plaatse;
- Bedrijfskantines;
- Maaltijden in hotels met half- en volpension;
- Cafeteria's, bars, cafés, tearooms, brasseries...

Het begrip cateringdiensten kan verwarrend werken, maar men bedoelt eigenlijk het verkopen voor verbruik ter plaatse. Dus geen traiteurdiensten.

Welk BTW-tarief hanteren?

Door deze BTW-verlaging bestaan er in de horeca nu drie BTW tarieven: 21%, 12% en 6%. Welk tarief u moet hanteren wordt hieronder verduidelijkt.

Tarieven 21 % en 12 %

Indien het gaat om het serveren van maaltijden in het kader van restaurant- en cateringdiensten (zie hierboven) is het nieuwe BTW tarief van 12 % van toepassing.

Opgelet: de tariefverlaging geldt niet voor 'het verschaffen van dranken' tijdens de maaltijd. Deze vallen nog steeds onder het BTW tarief van 21%. Voor alle duidelijkheid, dit geldt voor alle dranken, zowel voor de alcoholische dranken, de niet alcoholische dranken als de dranken die verwerkt zijn in een all-in menu. Voor dit laatste soort menutype aanvaardt de administratie eenvoudigheidshalve (bij wijze van proef) een coëfficiënt van 35 % voor standaard menutypes 'all-in' met 3- of meergangen. Dit geldt dus enkel voor de menu's waarin volgende zaken begrepen zijn: een aperitief, aangepaste wijnen, mineraalwater en koffie of thee.

Wanneer het menu voldoet aan deze definitie mag 35 % van de prijs geacht worden te slaan op dranken.

Deze praktische oplossing mag ook worden toegepast ten aanzien van het middageten en het avondmaal met bijhorende dranken verstrekt door hotelhouders in het kader van volpension of halfpension.

De administratie benadrukt echter dat voormelde oplossing niet mag worden toegepast op "andere" all-in formules waarin bijvoorbeeld sterke dranken en champagne begrepen zijn.

De aangereikte oplossing van de administratie (35 % van het all-in menu slaat op dranken) is niet dwingend. De belastingplichtige kan er van afwijken indien hij bijvoorbeeld een andere prijzenpolitiek voert.

Naast de dranken valt ook het aanbieden van etenswaren zonder bereidingen nog steeds onder de 21 % regel. Enkele voorbeelden: chips, verpakte wafels, chocolade, ... worden met 21 % BTW verkocht en niet met 12 %.

Tarief van 6 %

Dit tarief geldt nog steeds voor de pure levering van voeding en dranken.

Ter verduidelijking het tarief van 6 % is enkel geldig bij:

- Levering van voeding en dranken waarbij er geen bediening aan te pas komt
- En indien het niet gaat om:
 - bieren met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 0.5% vol. En andere dranken dan bieren met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 1.2% vol.
 - Kaviaar en kaviaarsurrogaten
 - Langoesten, zee kreeften, krabben, rivierkreeften en oesters, die vers gekookt worden in water of gekoeld, bevroren, gedroogd, gezouten, gepekeld, ook indien zij ontdaan zijn van de schaal of de schelp
 - Bereidingen en gebruiksklare gerechten van langoesten, zee kreeften, krabben, rivierkreeften en oesters, in de schaal of schelp, al da niet in gehele staat.

Wanneer het wel om één van bovengenoemde zaken gaat vallen deze niet onder de 6 % maar onder het 21 % BTW-tarief.

Ook de formule van kamer en ontbijt blijft genieten van de 6 % BTW. Tot de diensten die aan 6 % BTW onderworpen zijn, behoort immers "het verschaffen van gemeubeld logies met of zonder ontbijt".

De BTW bonnetjes

Tijdens de overgangsfase (zie de geregistreerde kassasystemen) blijven de BTW-bonnetjes bestaan. De huidige BTW bonnetjes voorzien slechts één vakje om een bedrag te noteren. Het spreekt voor zich dat het bedrag op 1 januari 2013 zal worden opgesplitst tussen het bedrag dat betrekking heeft op het eten en het bedrag betreffende de drank. Hierover werd nog niets voorzien en is er nog geen algemeen officieel standpunt. Het enige dat momenteel wettelijk voorzien is, is een aparte notering in het ontvangstenboek. Dus in dit dagboek zullen er 3 kolommen zijn: een met 6 %, 12 % en 21 % BTW.

De kassasystemen

Vooraleer we de verplichtingen die worden opgelegd aan de kassasystemen kunnen bespreken moet een onderscheid gemaakt worden tussen de starters en de bestaande zaken.

Voor de starters:

Vanaf 1 januari 2010 is een geregistreerd kassasysteem verplicht voor elke starter van een "inrichting waar regelmatig maaltijden worden verbruikt."

Wanneer u een horeca zaak gaat overnemen, wees u er dan van bewust dat u onmiddellijk het gebruik van het geregistreerd kassasysteem zal moeten toepassen en u niet kan genieten van de overgangprocedure die voorzien is voor de bestaande zaken.

Voor alle anderen (de bestaande zaken):

Deze zijn pas verplicht om vanaf 1 januari 2013 het kassasysteem toe te passen in de inrichtingen waar regelmatig maaltijden worden verbruikt.

Uitzondering:

Er is echter een uitzonderingssituatie waarbij het kassasysteem niet verplicht wordt. Wanneer u omzet exclusief BTW met uitzondering van dranken minder dan 10 % van de totale omzet bedraagt, bent u niet verplicht om een geregistreerd kassasysteem te gebruiken.

In deze situatie moet enkel een BTW bonnetje worden uitgereikt. Deze situatie is bijvoorbeeld van toepassing bij café-restaurants die eigenlijk in hoofdzaak drank verkopen en veel minder voedselbereidingen. (uitleg zie BTW-bonnetjes)

Wat is een geregistreerd kassasysteem?

In artikel 1 van het KB staat te lezen wat onder een geregistreerd kassasysteem moet worden verstaan. Het is een elektronische kasregister, een terminal met kassasoftware, een computer met kassasoftware of gelijk welk ander gelijkaardig apparaat, dat gebruikt wordt voor de registratie van uitgaande handelingen. Dus zowel de elektronische kassa's (in het jargon de ECR's) als de PC-kassa's vallen onder deze definitie.

Wat zijn de voorwaarden waaraan het kassasysteem moet aanvolden?

Het geregistreerd kassasysteem dient volgens het KB aan volgende minimale vereisten te voldoen:

- De gegevens moeten onveranderlijk blijven vanaf het moment van de invoer tot op het einde van de bewaringstermijnen;
- De bewaring van deze gegevens net zoals het kasticket moet bijgehouden worden in een elektronisch journaal of journaalbestand;
- Het moet de mogelijkheid bieden tot controle van de gegevens door ambtenaren van de administratie die de belasting over de toegevoegde waarde onder haar bevoegdheid heeft;
- Een minimum verplichte inhoud van het kassaticket kunnen garanderen (zie verder);
- Een verplichte aanmaak van een dagelijks financieel rapport en een dagelijks gebruikersrapport die de verkopen en het gebruik van de andere functionaliteiten van de kassa's tijdens deze openingsperiode samenvatten;
- Een verplichte registratie van alle gesimuleerde dienstprestaties uitgevoerd in het kader van een vorming;
- Uitgerust zijn met een module, die op onveranderlijke en beveiligde wijze, relevante data van de kastickets opslaat en verwerkt tot een algoritme en eventuele andere controlegegevens die worden afgedrukt op het kasticket en die toegankelijk zijn voor de controle ambtenaren.

Over dit laatste punt is nog heel wat doen. Het opgegeven algoritme moet immers de juistheid garanderen. Voor wie nog nooit met algoritmen te maken kreeg of voor wie het al wat ver zit: een algoritme is het wiskundig noteren van de wijze hoe de computer bepaalde gegevens moet verwerken en wegschrijven. De precieze vereisten waaraan dit algoritme moet voldoen dient nog verder door de bevoegde ministers te worden bepaald. Hierdoor zal de invoering en het verplicht gebruik van deze module pas in een latere fase gebeuren. Maar het geregistreerd kassasysteem moet nu wel al voorzien in de technische mogelijkheid om met deze module te kunnen werken.

Naast dit laatste puntje van het KB zullen we ook nog het 4de puntje verduidelijken.

Minimumvereisten op het kassaticket

De verplichting tot het uitreiken van een 'vereenvoudigde factuur' geldt telkens wanneer de exploitant van een inrichting waar maaltijden worden verbruikt aan een ontvanger die niet handelt in de hoedanigheid van belastingplichtige voor de behoeften van zijn economische activiteit. De vereenvoudigde factuur moet volgende vermeldingen bevatten:

- De volledige benaming "BTW kasticket";
- Datum en uur van uitreiking en volgnummer;
- De identificatie van de dienstverrichter (naam of maatschappelijke benaming, adres en BTW identificatienummer);
- Aard en prijs van de verstrekte dienst;
- Bedrag van de verschuldigde belasting en de gegevens aan de hand waarvan dat bedrag kan worden berekend;
- De korting en teruggegeven bedragen;
- De identificatie van de kassa.

Op basis van deze gegevens zou het voormelde algoritme berekend worden.

Conclusie

Voor alle horeca zaken geldt een verlaging van het BTW tarief van 21% naar 12% op het aanbieden van restaurant- en cateringdiensten. Deze BTW-verlaging heeft enkel betrekking op de maaltijden en niet op de dranken. De dranken (zowel alcoholische als non-alcoholische) blijven immers onderworpen aan het BTW tarief van 21 %. De onderneming is echter niet verplicht om deze BTW-verlaging door te rekenen aan de klant. Met andere woorden is de onderneming niet verplicht om de prijslijst van de menukaart te wijzigen.

Om van deze BTW verlaging te kunnen genieten heeft de administratie één belangrijke verplichtingen opgelegd. De horecazaken moeten gebruik maken van een geregistreerd kassasysteem. De bestaande ondernemingen krijgen tijd tot 1 januari 2013 om van hun huidig kassasysteem over te schakelen naar een geregistreerd kassasysteem. Zij die starten met een horecazaak of een bestaande zaak overnemen na 1 januari 2010 moeten onmiddellijk gebruik maken van een geregistreerd kassasysteem.